

**ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA JÁNA CIKKERA
BANSKÁ BYSTRICA**

ŠKOLSKÝ PORIADOK

Mgr. art. Martin Kašša, DiS. art.
riaditeľ ZUŠ Jána Cikker a Banská Bystrica

PREAMBULA

Základná umelecká škola Jána Cikkera Banská Bystrica zabezpečuje umeleckú výchovu a vzdelávanie podľa vzdelávacieho programu - odboru vzdelávania prevažne pre žiakov základných škôl. Základná umelecká škola môže organizovať aj štúdium pre deti vo veku pred plnením povinnej školskej dochádzky, žiakov stredných škôl a dospelých.

Poslaním Základnej umeleckej školy Jána Cikkera je podľa platnej legislatívy poskytovanie odborného umeleckého vzdelania (primárneho a nižšieho sekundárneho) v jednotlivých umeleckých odboroch (§17 školského zákona o výchove a vzdelávaní - zákon č. 245/2008 Z.z.).

Ďalej je to príprava žiakov na štúdium v učebných a študijných odboroch na stredných školách umeleckého zamerania a konzervatóriách, odborná príprava na štúdium na vysokých školách umeleckého a umelecko-pedagogického zamerania.

Výchovno – vzdelávací proces prebieha v súlade s platnými učebnými plánmi vydanými Ministerstvom školstva Slovenskej republiky.

Dieťa a žiak sa prostredníctvom svojho zákonného zástupcu rozhodol študovať na našej škole a tento školský poriadok ho zaväzuje aktívne sa zúčastňovať na vyučovaní, riadiť sa pokynmi pedagogických zamestnancov školy a správať sa v súlade s týmto školským poriadkom.

Školský poriadok Základnej umeleckej školy Jána Cikkera v Banskej Bystrici,

je súborom pravidiel a princípov vytvorených v súlade s príslušnými právnymi normami:

Zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Vyhláška č. 324/2008 Z. z. o základnej umeleckej škole.

Vyhláška č. 231/2009 Z. z. o podrobnostiach a organizácii školského roka na základných umeleckých školách.

Zákon č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon č. 136/2023 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon)

Dohovor o právach dieťaťa.

Metodický pokyn č. 21/2009 - R na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej umeleckej školy.

Metodické usmernenie č.4/2009 – R k zavedeniu jednotného postupu škôl, školských zariadení a vysokých škôl pri vzniku registrovaného školského úrazu a pri evidencii nebezpečných udalostí.

Smernica č.36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach.

Riaditeľ základnej umeleckej školy môže rozhodnúť o predčasnom ukončení štúdia podľa §7 Vyhlášky Ministerstva školstva SR č. 324/2008 Z.z.

Ak žiak alebo zákonný zástupca žiaka písomne požiada o predčasné ukončenie štúdia, riaditeľ školy môže štúdium predčasne ukončiť posledným dňom mesiaca nasledujúcom po mesiaci, v ktorom bola predložená žiadosť o predčasné ukončenie štúdia.

Riaditeľ základnej umeleckej školy môže ďalej rozhodnúť o predčasnom ukončení štúdia aj podľa §50 ods. 2 zákona 48/2008 (Školský zákon) ak:

- a) žiak sústavne alebo závažným spôsobom porušuje školský poriadok,
- b) žiak alebo zákonný zástupca žiaka neuhrádza čiastočnú úhradu nákladov podľa §49 ods. 4 zákona 248/2008 (Školský zákon).

Vyučovací proces prebieha najčastejšie v čase od 13:00 do 19:00 hod. a riadi sa podľa individuálnych rozvrhov jednotlivých pedagogických zamestnancov a rozvrhov hodín kolektívneho vyučovania umeleckých odborov.

Vyučovací proces je organizovaný v učebniach, baletných sálach, štúdiu literárno-dramatického odboru, výtvarných ateliéroch a koncertných sálach ZUŠ Jána Cikkeru.

Aktuálne informácie pre rodičov a žiakov sú zverejňované na internetovej stránke školy www.zusjcbb.sk

PRÁVA A POVINNOSTI ŽIAKA A ZÁKONNÉHO ZÁSTUPCU

Žiakovi školy prináležia práva, ktoré sú zakotvené v Deklarácii práv dieťaťa (1959) a v Dohovore o právach dieťaťa (1989) bez ohľadu na to, akej je rasy, pohlavia, náboženstva, zmýšľania, národnosti, sociálneho pôvodu alebo iného postavenia.

Žiak má právo:

- na výchovu a vzdelávanie realizované na princípe rovnoprávnosti v zdravom, bezpečnom a hygienicky vyhovujúcom prostredí,
- na zabezpečenie ochrany zdravia a bezpečnosti
- na úctu k svojej osobe a garanciu ochrany proti fyzickému, psychickému a sexuálnemu násiliu bez ohľadu na svoje vierovyznanie, svetonázor a etnickú príslušnosť,
- na slobodu prejavu uplatnenú v súlade s etickými princípmi a normami v duchu humanity a tolerance, pričom toto právo nesmie ohrozovať práva a záujmy iných žiakov,
- požiadať učiteľa o zrozumiteľné vysvetlenie, sprostredkovanie učiva a o riešenie problému,
- na výchovu a vzdelávanie primerané jeho veku, nadaniu, schopnostiam, záujmom zdravotnému stavu,
- na omyl a zmenu názoru a právo na vývin
- na informácie od pedagogických zamestnancov v otázkach týkajúcich sa jeho výchovno-vzdelávacích výsledkov, priebežného hodnotenia a zdôvodnenie hodnotenia.
- na inkluzívne vzdelávanie a na individuálny prístup, ktorý rešpektuje jeho schopnosti, zručnosti, záujmy, nadanie alebo zdravotné znevýhodnenie. Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami majú právo na výchovu a vzdelávanie s využitím špecifických foriem a metód, ktoré zodpovedajú ich potrebám, a na vytvorenie podmienok, vrátane využitia kompenzačných pomôcok, ktoré táto výchova a vzdelávanie umožňuje,
- podľa osobitných právnych predpisov má žiak v škole právo na ochranu súkromia a osobných údajov pred ich neoprávneným šírením alebo

zneužívaním, s výnimkou poskytnutia informácií súvisiacich s ohrozovaním mravnej výchovy mládeže, týraním alebo iným nezákonným konaním páchaným žiakom alebo páchaným na žiakovi.

Žiak je povinný:

- dodržiavať školský poriadok
- neobmedzovať svojim konaním práva ostatných osôb zúčastňujúcich sa výchovy a vzdelávania,
- správať sa v súlade s normami a zásadami slušného správania ku všetkým učiteľom, žiakom, zamestnancom školy, dospelým osobám v škole,
- chrániť pred poškodením majetok školy a majetok, ktorý škola využíva na výchovu a vzdelávanie,
- chrániť pred poškodením učebnice, učebné pomôcky, či hudobné nástroje ktoré mu boli zapožičané, a ak spôsobí škodu, zákonný zástupca žiaka je povinný škodu nahradiť,
- pravidelne sa zúčastňovať na vyučovacom procese a riadne sa vzdelávať,
- konať tak, aby neohrozoval svoje zdravie a bezpečnosť, ako aj zdravie a bezpečnosť ďalších osôb zúčastňujúcich sa na výchove a vzdelávaní,
- ctiť si ľudskú dôstojnosť svojich spolužiakov a zamestnancov školy,
- rešpektovať pokyny a nariadenia pedagogických aj nepedagogických zamestnancov školy, ktoré sú v súlade so všeobecne záväznými predpismi školy a dobrými mravmi,
- správať sa slušne ku všetkým učiteľom, zamestnancom školy a dospelým osobám v škole
- v prípade úrazu, ohrozenia alebo zaznamenania konania ohrozujúceho iných žiakov ihneď informovať vyučujúceho, pedagogický dozor, prípadne najbližšiu dospelú osobu.

Žiakovi je zakázané:

- šikanovať žiakov a zamestnancov školy, vydierať ich, okrádať a ubližovať im,
- fajčiť a požívať tabakové výrobky vrátane elektronických cigariet v priestoroch a areáli školy a pri činnostiach organizovaných školou mimo priestorov školy,
- počas vyučovania používať mobilný telefón, vrátane slúchadiel na počúvanie hudby a iné produkty zaradené do kategórie informačno-komunikačných technológií prinesených so sebou. Používanie týchto prostriedkov môže byť povolené iba v odôvodnených prípadoch so súhlasom vyučujúceho, triedneho učiteľa alebo vedúceho pedagogického zamestnanca. Porušenie uvedeného pravidla má za následok udelenie výchovného opatrenia a zaistenie mobilného

komunikačného zariadenia pedagogickým zamestnancom školy v záujme zabezpečenia nerušeného priebehu výchovno-vzdelávacieho procesu, a to až do skončenia vyučovania v rámci príslušného vyučovacieho dňa,

- prinášať do školy a požívať alkohol, drogy a iné návykové, omamné, psychotropné a zdraviu škodlivé látky v akejkolvek forme,
- prinášať do školy alebo na činnosti organizované školou predmety, ktoré ohrozujú bezpečnosť a zdravie ostatných žiakov a zamestnancov, alebo predmety a propagačný materiál napádajúci demokraciu a ohrozujúci mravnú výchovu mládeže,
- v škole hrať hazardné hry, prinášať cennosti a väčšie sumy peňažnej hotovosti,
- manipulovať s technickými zariadeniami slúžiacimi na ochranu budovy a majetku školy a monitorovanie osôb,
- akýmkoľvek spôsobom poškodzovať a znehodnocovať priestory a zariadenie (inventár) školy, manipulovať s oknami, inventárom školy, prístrojmi a hudobnými nástrojmi bez súhlasu a pokynu vyučujúceho.

Zákonný zástupca má právo:

- žiadať, aby sa v rámci výchovy a vzdelávania v škole alebo v školskom zariadení poskytovali deťom a žiakom informácie a vedomosti vecne a mnohostranne v súlade so súčasným poznaním sveta a v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podľa školského zákona,
- oboznámiť sa s výchovno-vzdelávacím programom školy alebo školského zariadenia a so školským poriadkom,
- byť informovaný o výchovno-vzdelávacích výsledkoch svojho dieťaťa,
- na poskytnutie základnej informácie o prebranom učive, ak sa žiak ospravedlnene nezúčastní výchovno-vzdelávacieho procesu v trvaní viac ako jeden vyučovací deň, a to na základe žiadosti zákonného zástupcu prostredníctvom elektronickej komunikácie alebo iným dohodnutým spôsobom, a to najmenej v rozsahu názvu prebraného učiva a informácie o domácej úlohe, ak bola zadaná.

Povinnosti zákonného zástupcu:

- dodržiavať podmienky výchovno-vzdelávacieho procesu svojho dieťaťa určené školským poriadkom,
- vytvárať pre dieťa vhodné podmienky na prípravu na výchovu a vzdelávanie v škole a na plnenie školských povinností a rešpektovať jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby,
- informovať školu o zmene zdravotnej spôsobilosti dieťaťa, jeho zdravotných problémoch, užívaní liekov, o infekčnom ochorení v rodine žiaka alebo iných

závažných skutočnostiach, ktoré by mohli mať vplyv na priebeh výchovy a vzdelávania,

- pre všetky osoby v škole je zakázané poškodzovať majetok školy, ale aj majetok žiakov a iných osôb zdržujúcich sa v škole, ak žiak spôsobí škodu, zákonný zástupca je povinný nahradiť škodu, ktorú žiak preukázateľným spôsobom úmyselne spôsobil,
- a dbať o to, aby dieťa dochádzalo do školy pravidelne a včas, dôvody neprítomnosti žiaka na výchovno-vzdelávacích procesoch doložiť dokladmi v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a školským poriadkom.

Bezpečnosť a ochrana zdravia žiakov

- škola poskytuje nevyhnutné informácie na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí a žiakov a vedie evidenciu školských úrazov žiakov, ku ktorým prišlo počas výchovno-vzdelávacieho procesu a pri činnostiach organizovaných školou.
- žiak je povinný dodržiavať všetky pravidlá týkajúce sa bezpečného správania v škole, má chrániť svoje zdravie i zdravie svojich spolužiakov. Správa sa tak, aby sebe ani svojim spolužiakom nespôsobil ujmu na zdraví.
- žiak má zakázané vykláňať sa z okien, sedieť na parapetných doskách, manipulovať s oknami bez dozoru učiteľa, behať po triede a chodbách, skákať po schodoch, kĺzať sa po zábradliach.
- v prípade, že žiak utrpí v škole pred začiatkom školského vyučovania, počas výchovno-vzdelávacieho procesu, školského vyučovania, cez prestávku alebo pri činnostiach organizovaných školou akýkoľvek úraz, nahlási to ihneď vyučujúcemu, resp. triednemu učiteľovi. Ak to nemôže v prípade úrazu urobiť sám, požiada o nahlásenie spolužiaka alebo iného žiaka školy, ktorý sa nachádza v jeho blízkosti. O školskom úraze je potrebné spísať záznam.
- žiak školy má prísny zákaz fajčiť, požívať alkoholické nápoje, drogy a iné omamné látky a hrať hazardné hry v škole, v celom areáli školy, ale aj mimo školy a na všetkých akciách organizovaných školou. Žiak sa pod vplyvom uvedených látok nesmie zúčastniť na vyučovaní a jeho neprítomnosť z týchto dôvodov nie je možné ospravedlniť. Aj prinesenie cigariet, alkoholu, drog, prípadne iných omamných látok do areálu školy sa považuje za mimoriadne závažné a hrubé porušenie školského poriadku.
- v prípade zdravotných ťažkostí počas vyučovania žiak bude uvoľnený, ak zodpovednosť za žiaka preberie zákonný zástupca.
- žiak dodržiava pokyny na zachovanie čistoty v triede a v škole, dodržiava zásady osobnej hygieny a platné epidemiologické opatrenia.

- žiak nesmie nosiť do školy predmety ohrozujúce vlastné zdravie a zdravie spolužiakov a pedagogických zamestnancov, odborných zamestnancov a ostatných zamestnancov školy.
- za bezpečnosť žiakov počas ich pobytu v škole a pri akciách organizovaných školou zodpovedajú pedagogickí zamestnanci.

Ochrana pred sociálno – patologickými javmi, diskrimináciou a násilím

- prísne sa zakazujú všetky formy nenávisťného správania, podnecovania k násiliu, ospravedlňovania násilia a terorizmu, propagácia extrémizmu a podnecovania ľudskej (národnostnej, rasovej, etnickej a náboženskej) neznášanlivosti a všetkých foriem diskriminácie a segregácie.
- ak vznikne oprávnené podozrenie z ohrozovania mravného vývinu žiakov, je riaditeľ školy povinný bezodkladne riešiť problém v súčinnosti s triednym učiteľom, zákonnými zástupcami.
- ak vznikne oprávnené podozrenie z manipulovania žiakov sektami a kultmi, je riaditeľ školy povinný bezodkladne riešiť problém v súčinnosti s triednym učiteľom, zákonnými zástupcami.
- pri akýchkoľvek náznakoch záškoláctva, agresívneho správania, šikanovania, fyzického alebo psychického týrania, delikvencie, vydierania, sexuálneho zneužívania a násilia, prejavoch extrémizmu a sympatií k spoločensky nežiaducim hnutiam sú vyučujúci povinní nahlásiť zistené skutočnosti a podozrenia vedeniu školy, ktoré sa tým bezodkladne začne zaoberať a prijme adekvátne opatrenia. V odôvodnených prípadoch právnej kvalifikácie protiprávneho konania sa využijú príslušné ustanovenia zákona o priestupkoch a Trestného zákona.
- škola netoleruje šikanovanie v žiadnych formách a podobách, a to ani v náznakoch. V rámci účinnej prevencie šikanovania vytvára priaznivú klímu, zabezpečuje úzku spoluprácu medzi žiakmi, zamestnancami školy a zákonnými zástupcami, jasne vymedzuje možnosť oznamovať aj zárodky šikanovania (pri zachovaní dôvernosti oznámení), školským poriadkom jasne stanovuje pravidlá správania, vrátane sankcií za ich porušovanie.
- škola sa riadi internými rezortnými predpismi, ktoré sa týkajú krízovej intervencie súvisiacej so šikanovaním a riešenia krízovej situácie v súvislosti so vznikom školského úrazu a iných nebezpečných udalostí: Smernica č. 36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach a Metodické usmernenie č. 4/2009-R z 11. februára 2009 k zavedeniu jednotného postupu škôl, školských zariadení a vysokých škôl pri vzniku registrovaného školského úrazu a pri evidencii nebezpečných udalostí.

- škola sa riadi Stratégiou inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní, netoleruje segregáciu a diskrimináciu žiakov národnostnej, rasovej, etnickej alebo náboženskej inakosti. Škola žiakov prijíma na vzdelávanie na základe prijímacích skúšok po preukázaní ich talentu.
- škola netoleruje akékoľvek konanie alebo opomenutie konania, ktorého priamym alebo nepriamym dôsledkom dochádza k oddelenej alebo menej priaznivej výchove a vzdelávaniu detí a žiakov na základe dôvodov podľa osobitného zákona. Oddelenou výchovou a vzdelávaním sa rozumie akékoľvek neopodstatnené priestorové, organizačné, fyzické alebo symbolické vylúčenie alebo oddelenie od ostatných žiakov a detí.

HODNOTENIE A KLASIFIKÁCIA

Žiaci prípravného štúdia sa neklasifikujú, ich štúdium je prípravou na prijatie na základné štúdium. Podmienku prijatia na základné štúdium je splnenie požadovaných predpokladov a hodnotenie s odporúčaním triedneho učiteľa. Toto hodnotenie s odporúčaním pokračovať alebo nepokračovať v základnom štúdiu sa vykonáva slovne na konci školského roka po absolvovaní prípravného štúdia na tlačive schválenom Ministerstvom školstva, vedy a výskumu SR.

Prospech žiaka v základnom štúdiu a v štúdiu pre dospelých sa v jednotlivých predmetoch klasifikuje stupňami:

- 1. stupeň - výborný,
- 2. stupeň - chválitebný
- 3. stupeň - uspokojivý,
- 4. stupeň - neuspokojivý.

Podrobnejšie kritériá hodnotenia si určia jednotlivé odbory na začiatku príslušného školského roka.

Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého a druhého polroka sa vyjadruje stupňami:

- prospel s vyznamenaním,
- prospel,
- neprospel.

Pri klasifikácii sa hodnotí:

- celistvosť, presnosť a trvácnosť osvojených poznatkov,
- kvalita a rozsah vedomostí,
- schopnosť uplatňovať poznatky, zručnosti a návyky v praktickom prejave,

- kvalita umeleckého prejavu a estetického prežívania umenia,
- aktivita.

Komisionálne skúšky sa robia:

- pri záverečnej skúške z hlavného predmetu,
- pri zaradení do vyššieho ročníka na konci prvého polroka,
- pri opravnej skúške.

Skúšobná komisia je vždy trojčlenná, vymenúva ju riaditeľ a o každej skúške sa vyhotoví protokol.

Do vyššieho ročníka postupuje žiak, ktorý dosiahne na konci druhého polroka alebo po opravných skúškach stupeň celkového hodnotenia prospel, či prospel s vyznamenaním.

Žiak, ktorý je na konci druhého polroka klasifikovaný z niektorého predmetu, okrem hlavného predmetu, stupňom neuspokojivý, môže vykonať opravnú skúšku. Z hlavného predmetu nie je možná opravná skúška, žiak nemôže pokračovať v štúdiu.

Termín opravných, ako aj iných skúšok, určuje riaditeľ školy.

Riaditeľ školy vo zvlášť odôvodnených prípadoch môže prerušiť štúdium žiakovi na jeho žiadosť, alebo na žiadosť jeho zákonného zástupcu maximálne na jeden rok. Žiadosť sa podáva písomne.

NARIADENIA ŠKOLY

1. Žiak pravidelne navštevuje vyučovanie všetkých predmetov, podľa štátneho a školského vzdelávacieho programu.
2. Žiak prichádza na vyučovanie včas.
3. Ak sa žiak z vážnych dôvodov nemôže dostaviť na vyučovanie, jeho neúčast' na vyučovaní ospravedlní zákonný zástupca žiaka a to prostredníctvom žiackej knižky, elektronickou poštou alebo telefonicky u príslušného učiteľa.
4. Žiak sa stáva žiakom školy na základe úspešného vykonania talentovej skúšky a rozhodnutím riaditeľa o prijatí žiaka na štúdium.
5. Čiastočná úhrada nákladov (príspevky za štúdium – tzv. školné) sa môže za príslušné mesiace vrátiť len v opodstatnených prípadoch (napr. vážne zdravotné dôvody). Školné v Základnej umeleckej škole Jána Cikkera je len čiastočnou úhradou nákladov spojených s výchovno-vzdelávacím procesom. Uhrádza sa za obdobie september až január a obdobie február až jún daného školského

roka. V odôvodnených prípadoch je možné školné uhradiť aj po dvoch, prípadne jednom mesiaci.

6. Žiak je povinný byť na vyučovaní a podujatiach školy oblečený primerane ich zameraniu a v súlade so spoločenskými normami.
7. Neodporúčame žiakom, aby si do školy prinášali cenné predmety. Škola nezodpovedá za ich stratu, resp. odcudzenie.
8. V prípade práceneschopnosti učiteľa je škola povinná zabezpečiť zastupovanie alebo náhradnú formu vyučovania najneskôr po týždni jeho práceneschopnosti. (Ak jej to personálne a priestorové možnosti dovoľia, zastupovanie, resp. náhradná forma vyučovania môže začať aj v skoršom termíne).
9. Ak v čase vyučovania prebiehajú celoškolské podujatia (koncerty, tanečné a divadelné vystúpenia, výstavy, súťaže a pod.), sú žiaci povinní zúčastniť sa na nich v sprievode svojich učiteľov. Vyučovanie, ktoré odpadne kvôli organizácii rôznych podujatí školy sa nenahrádza. Samotné podujatie a účasť na ňom je považované za náhradnú formu vyučovania.
10. Žiaci prezentujú výsledky svojej práce na koncertoch, predstaveniach, výstavách, či vystúpeniach a rôznych umeleckých súťažiach.
11. Od všetkých osôb, ktoré sa zdržujú v budove školy sa vyžaduje slušné správanie.
12. Na podujatiach školy (koncerty, divadelné a tanečné predstavenia, vernisáže, výstavy a pod.) nie sú povolené žiadne prejavy, ktoré narušujú dôstojný priebeh podujatia.
13. Žiak je povinný zachovávať hygienické štandardy (prezúvanie, osobná hygiena). V škole si žiak vrchné oblečenie prenesie do učebne, v prípade žiakov tanečného odboru do šatne TO.
14. V priestoroch školy, a to v jej interiéri aj exteriéri (vonkajší areál školy) je zakázané fajčiť a konzumovať alkoholické nápoje. Pri nájdení omamných látok a drog bude vedenie školy postupovať v súlade s platnou legislatívou.
15. Vo výnimočných prípadoch (kultúrno-spoločenské podujatia), môže riaditeľ školy obmedzenia v bode č. 14 korigovať, okrem poslednej vety uvedeného bodu.
16. V prípade hrubého porušenia školského poriadku a zásad slušného správania môže riaditeľ školy žiaka vylúčiť zo štúdia.
17. Rodič, resp. žiak vyjadrí svoj písomný súhlas, resp. nesúhlas so spracovaním osobných údajov rodičov a žiakov, v zmysle čl. 6 ods. 1 písm. a) a čl. 7

Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov.

18. Žiaci, zamestnanci a všetci návštevníci školy a jej podujatí sú povinní dodržiavať tento školský poriadok, rovnako aj rešpektovať príslušnú legislatívu SR, so zreteľom na školský zákon a ďalšie právne normy.
19. Pedagogickí a odborní zamestnanci sa riadia **Etickým kódexom pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov**, ktorý na svojej webovej stránke zverejnilo MŠVVaŠ SR v súlade s § 5 ods. 2 zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Mgr. art. Martin Kašša, DiS. art.
riaditeľ ZUŠ Jána Cikkeru Banská Bystrica

**Dodatok č. 1
k školskému poriadku
Základnej umeleckej školy Jána Cikkera,
Štefánikovo nábrežie 6, 97401 Banská Bystrica**

**ŠTANDARDY DORŽIAVANIA ZÁKAZU
SEGREGÁCIE VO VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ**

Článok 1

Všeobecná časť

Pri dodržiavaní zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní škola a školské zariadenie postupuje podľa Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní (ďalej len „Štandardy“), ktoré vydáva MŠVVaM SR a ich znenie je súčasťou dodatku školského poriadku.

Štandardy sú **základné pravidlá, princípy a postupy predchádzania a eliminácie segregácie vo výchove a vzdelávaní. Ich uplatňovanie prispieva k dodržiavaniu princípov výchovy a vzdelávania podľa školského zákona v školách a školských zariadeniach.** Vychádzajú z ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa:

Článok 2 ods. 1: Zabezpečiť práva ustanovené týmto Dohovorom každému dieťaťu nachádzajúcemu sa pod ich jurisdikciou bez akejkoľvek diskriminácie podľa rasy, farby pleti, pohlavia, jazyka, náboženstva, politického alebo iného zmýšľania, národnostného, etnického alebo sociálneho pôvodu, majetku, telesnej alebo duševnej nespôsobilosti, rodu a iného postavenia dieťaťa alebo jeho rodičov alebo zákonných zástupcov.

Článok 2 ods. 2: Urobiť potrebné opatrenia na to, aby bolo dieťa chránené pred všetkými formami diskriminácie alebo trestania, ktoré vyplývajú z postavenia, činnosti, vyjadrených názorov alebo presvedčenia jeho rodičov, zákonných zástupcov alebo členov rodiny.

Článok 3 ods. 1: Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Článok 29 ods. 1: Výchova a vzdelávanie dieťaťa má smerovať k:

- a) rozvoju osobnosti dieťaťa, jeho jedinečných daností a duševných a fyzických schopností v ich najvyššej možnej miere;
- b) rozvíjaniu úcty k ľudským právam a základným slobodám a k zásadám zakotveným v Charte Organizácie Spojených národov;
- c) rozvíjaniu úcty k rodičom, k vlastnej kultúrnej, jazykovej a hodnotovej identite a k hodnotám krajiny, v ktorej dieťa žije i k hodnotám krajiny svojho pôvodu a k iným kultúram
- d) príprave dieťaťa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia, mieru, znášanlivosti, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi všetkými národmi, etnickými, národnostnými a náboženskými skupinami a osobami domorodého pôvodu;
- e) rozvíjaniu úcty k prírodnému prostrediu.”¹

¹ Dohovor o právach dieťaťa (OSN, 1989) In [Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 104/1991 Z. z.](#) ³³ [Metodická príručka desegregácie vo výchove a vzdelávaní](#) (MŠVVaŠ SR, 2023)

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie sú rozpracovaním a realizáciou praktickej časti Metodickéj príručky desegregácie vo výchove a vzdelávaní³³.

Štandardy v prepojení na metodickú príručku napomáhajú naplneniu princípu „*zákazu všetkých foriem diskriminácie a obzvlášť segregácie*“². Segregáciu vo výchove a vzdelávaní definuje školský zákon nasledovne: „*konanie alebo opomenutie konania, ktoré je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania podľa osobitného predpisu^{2a)} a v dôsledku ktorého dochádza alebo by mohlo dôjsť k priestorovému, organizačnému alebo sociálnemu vylúčeniu skupiny detí a žiakov alebo účastníkov výchovy a vzdelávania alebo k ich oddelenému vzdelávaniu okrem vzdelávania poskytovaného v súlade s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná^{2b)} pri uplatňovaní práv národnostných menšín na výchovu a vzdelanie v jazyku príslušnej národnostnej menšiny a pri vytváraní podmienok na vzdelávanie detí so zdravotným znevýhodnením alebo nadaním a žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo s nadaním so zohľadnením ich vôle a záujmov a vôle a záujmov ich zákonných zástupcov, ak je účasť na takom vzdelávaní voľiteľná a zodpovedá úprave podmienok výchovy a vzdelávania podľa tohto zákona, osobitne pre výchovu a vzdelávanie na rovnakom stupni vzdelania.*“³

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní sa týkajú všetkých oblastí, ktoré upravuje školský poriadok podľa školského zákona (Zákon č. 245/2008 Z. z., § 153 ods. 1):

- ✦ výkon práv a povinností žiakov a ich zákonných zástupcov v škole, pravidlá vzájomných vzťahov a vzťahov s pedagogickými zamestnancami a ďalšími zamestnancami školy,
- ✦ prevádzka a vnútorný režim školy,
- ✦ podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí a žiakov a ich ochrany pred sociálnopatologickými javmi, diskrimináciou alebo násilím,
- ✦ podmienky nakladania s majetkom, ktorý škola alebo školské zariadenie spravuje, ak tak rozhodne zriaďovateľ.

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní definujeme ako Štandardy postojov a hodnôt a Štandardy vyplývajúce z definície segregácie vo výchove a vzdelávaní.

Článok 2

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní

Štandardy postojov a hodnôt

² § 3 písm. f) zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon)

³ § 2 písm. ai) zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon) – účinnosť nadobúda 1. 1. 2025. Poznámky pod čiarou k odkazom 2a a 2b znejú: „2a) Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov. 2b) Dohovor proti diskriminácii vo vzdelávaní (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky č. 276/2024 Z. z.). Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 317/2010 Z. z.).“

Základným predpokladom pre úspešné zavedenie štandardov, ktoré zabezpečia proces prevencie, či odstraňovania segregácie vo výchove a vzdelávaní je zásadný posun v oblasti postojového a hodnotového nastavenia, kultivácie verejného diskurzu a medziludských vzťahov všetkých aktérov vzdelávania, ktorí prichádzajú na pôde škôl do kontaktu so žiakmi a poslucháčmi.

Spoločnosť 21. storočia potrebuje občanov, ktorí majú také hodnoty, postoje, schopnosti, poznanie a kritické myslenie, aby mohli fungovať ako demokratickí a interkultúrne kompetentní občania. Postojové a hodnotové štandardy sú definované na základe kľúčových ukazovateľov (deskriptorov), ktoré boli vytvorené Radou Európy v dokumente Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru⁴. Deskriptory sú popisy a vysvetlenia týkajúce sa konkrétneho žiadúceho správania všetkých aktérov vo vzdelávaní:

- ✦ Zaobchádzať so všetkými ľuďmi bez rozdielu s rešpektom,
- ✦ Vyjadrovať úctu všetkým bez rozdielu a vnímať rozmanitosť ako príležitosť a prínos pre školu pri príprave a realizovaní aktivít výchovno-vzdelávacieho procesu.
- ✦ Vyjadrovať druhým ľuďom uznanie ako rovnocenným ľudským bytostiam.
- ✦ Rešpektovať ľudí rôzneho vierovyznania.
- ✦ Rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné politické názory.
- ✦ Prejavovať záujem spoznať presvedčenia, hodnoty, tradície a pohľady druhých ľudí na svet.
- ✦ Dávať priestor druhým ľuďom na vyjadrenie sa.
- ✦ Preukázať prebratie zodpovednosti za svoje skutky.
- ✦ Ospravedlniť sa, pokiaľ niekomu ublížim.
- ✦ Vyjadrovať vôľu a záujem spolupracovať a pracovať s druhými ľuďmi na presadzovaní spoločných záujmov.

Štandardy vyplývajúce z definície segregácie vo výchove a vzdelávaní:

- ✦ Základná umelecká škola Jána Cikkera pri uplatňovaní Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vypracuje Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní a využíva Metodickú príručku desegregácie vo výchove a vzdelávaní vydanú Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR⁵.

a) Štandardy priestorovej desegregácie:

- ✦ Do všetkých priestorov Základnej umeleckej školy, určených pre žiakov alebo poslucháčov, je umožnený rovný (nediskriminačný) prístup všetkým žiakom a poslucháčom. Základná umelecká škola Jána Cikkera nemá priestory a budovy vyhradené pre jednotlivé skupiny žiakov vytvorené za účelom ich vylučovania

⁴ [Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru](#) bol vytvorený v roku 2018 Radou Európy, ktorej členským štátom je od roku 1993 aj SR. Pre SR má status odporúčania pri vytváraní vzdelávacích stratégií a metodík na podporu demokratickej kultúry, ľudských práv a sociálnych kompetencií.

⁵ [Metodická príručka desegregácie vo výchove a vzdelávaní](#) (MŠVVaŠ SR, 2023)

alebo neprípustného oddeľovania na základe ktoréhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone⁶.

- ✦ Základná umelecká škola Jána Cikkera v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu využíva priestory, ktoré spĺňajú normy stanovené regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva, pričom výchovno-vzdelávací proces žiadnej zo skupín neprebíha v priestoroch, ktorých kvalita je výrazne rozdielna oproti iným priestorom.
- ✦ Ak má Základná umelecká škola v jednotlivých vekových kohortách zastúpenie žiakov rôzneho etnického, národného alebo sociálneho pôvodu, farby pleti alebo iného chráneného dôvodu podľa antidiskriminačného zákona, má vytvorené triedy, v ktorých je vyvážené zastúpenie žiakov alebo poslucháčov týchto skupín.

b) Štandardy organizačnej desegregácie:

- ✦ Základná umelecká škola Jána Cikkera má nastavenú organizáciu školského vyučovania a denný program tak, aby nedochádzalo k vylučovaniu a neprípustnému oddeľovaniu niektorej skupiny žiakov a poslucháčov³⁹.
- ✦ Všetky skupiny žiakov Základnej umeleckej školy majú stanovené rovnaké vzdelávacie štandardy, na základe ktorých pedagogickí zamestnanci, odborní zamestnanci a ďalší zamestnanci vytvárajú učebné osnovy školského vzdelávacieho programu. Úpravy je možné realizovať len u žiakov, ktorým to určuje individuálny vzdelávací program⁷, individuálny učebný plán⁸ alebo poskytnuté podporné opatrenia⁹.
- ✦ Všetky skupiny žiakov a poslucháčov majú umožnený rovný prístup k materiálno-technickému vybaveniu, učebným materiálom a iným vzdelávacím pomôckam výchovno-vzdelávacieho procesu prislúchajúcemu danému ročníku alebo stupňu vzdelávania.
- ✦ Základná umelecká škola Jána Cikkera je povinná využiť všetky dostupné prostriedky, nástroje a metódy, aby umožnila prístup ku vzdelávaniu v maximálnej miere všetkým skupinám žiakov aj v prípade krízových udalostí v škole¹⁰. Po ukončení krízovej udalosti je škola povinná realizovať príslušné podporné opatrenia na kompenzáciu prípadných výpadkov vo výchove a vzdelávaní, ktoré nemohli byť v maximálnej miere riešené počas krízovej situácie.

c) Štandardy sociálnej desegregácie

- ✦ Základná umelecká škola Jána Cikkera využíva potrebné a dostupné inkluzívne podporné opatrenia na podporu sociálneho začlenenia žiakov a poslucháčov a

⁶ Chránené dôvody podľa antidiskriminačného zákona sú charakteristiky ľudí, úzko spojené s ich dôstojnosťou a identitou, ktoré nesmú byť zneužitú pre neprípustné rozdielne zaobchádzanie s nimi. Sú to: „*pohlavie, náboženské vyznanie alebo viera, rasa, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotné postihnutie, vek, sexuálna orientácia, manželský stav a rodinný stav, farba pleti, jazyk, politické alebo iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, majetok, rod alebo iné postavenie alebo dôvod oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti*“ [§ 2 ods. 1 zákona č. 365/2004 Z. z.](#) ³⁹ [§ 2 ods. 1 zákona č. 365/2004 Z. z. \(antidiskriminačný zákon\)](#)

⁷ [§ 7a zákona č. 245/2008 Z. z. \(školský zákon\)](#)

⁸ [§ 26 zákona č. 245/2008 Z. z. \(školský zákon\)](#)

⁹ [§ 145a zákona č. 245/2008 Z. z. \(školský zákon\)](#)

¹⁰ Podrobné informácie ku krízovým udalostiam na školách sú dostupné [na webovom sídle ministerstva](#).

vytváranie pozitívnej podporujúcej sociálnej klímy v škole a školskom zariadení, ktorá prispieva k destigmatizácii a odstraňovaniu stereotypov a predsudkov.

- ✦ Základná umelecká škola Jána Cikkera organizuje a podporuje programy neformálneho vzdelávania a mimoškolské aktivity smerujúce k vytvoreniu priaznivej sociálnej klímy a interkultúrneho porozumenia v rámci školy alebo školského zariadenia, medzi žiakmi ako aj rodičmi.
- ✦ Základná umelecká škola Jána Cikkera prijíma, vzdeláva a vychováva všetky skupiny žiakov a poslucháčov podľa platných právnych predpisov bez vylučovania a neprípustného oddeľovania na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone.
- ✦ V Základnej umeleckej škole Jána Cikkera neexistujú procesy, postupy a usporiadania (ani na úrovni tried), ktoré vylučujú alebo neprípustne oddeľujú skupiny žiakov alebo poslucháčov na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone.
- ✦ Základná umelecká škola Jána Cikkera umožňuje všetkým skupinám žiakov a poslucháčov, aby sa pre napĺňanie a rozvoj svojho potenciálu zapájali do aktivít a súťaží, ktoré sama organizuje, alebo sú škole a školskému zariadeniu sprostredkované, a aktívne ich k tomu motivuje a podporuje.
- ✦ Základná umelecká škola Jána Cikkera pri hodnotení žiakov alebo poslucháčov nekoná diskriminačne len na základe ich príslušnosti k niektorej sociálnej alebo etnickej skupine alebo iného chráneného dôvodu podľa antidiskriminačného zákona.

Článok 13

Záverečné ustanovenie

Tento dodatok je platný v plnom rozsahu od 1. septembra 2025.

V Banskej Bystrici 28.8.2025

Mgr.art. Martin Kašša, DiS. art.
riaditeľ školy

Dodatok č. 2
k školskému poriadku

**Základnej umeleckej školy Jána Cikkeru,
Štefánikovo nábrežie 6, 97401 Banská Bystrica**

**ŠKOLSKÁ STRATÉGIA K PREVENCIÍ RIZIKOVÉHO
SPRÁVANIA**

Primárnym poslaním školského vzdelávania a výchovy je efektívne vzdelávanie, teda vedenie žiaka k získavaniu informácií, podnecovaniu sociálneho a osobnostného rozvoja žiaka.

Hlavným cieľom prevencie rizikového správania (prevencie) v školskom prostredí je dosiahnuť, aby mal žiak na úrovni primeranej svojmu veku vedomé úsilie uprednostňovať nerizikové správanie a zdravie neohrozujúci spôsob života.

Podstata prevencie:

- pozitívny postoj k zdravie neohrozujúcemu životnému štýlu,
- negatívny vzťah k rizikovému užívaniu návykových látok, prejavom agresívneho správania a šikanovania,
- zvýšenie porozumenia o dôsledkoch rizikového správania (zdravotných a sociálnych) – na základe objektívnych informácií (odborných),
- tendencia uprednostňovať zodpovedné (informované) rozhodnutia s minimalizáciou škodlivého tlaku rovesníkov,
- uplatňovanie optimálnych komunikačných zručností,
- uprednostňovanie konštruktívneho riešenia svojich problémov,
- identifikáciu zdrojov odborného poradenstva a podpory.

Cieľom preventívnych aktivít je sprostredkovanie prístupov proti správaniu smerujúcemu k:

- a) správaniu smerujúcemu k závislostiam
- b) šikanovaniu - vrátane kyberšikany a extrémnych prejavov agresie
- c) rizikovému správaniu v doprave
- d) rasizmu a xenofóbi
- e) negatívneho pôsobeniu siekt
- f) sexuálnemu rizikovému správaniu
- g) záškoláctvu

a) SPRÁVANIE SMERUJÚCE K ZÁVISLOSTIAM

Prevencia užívania návykových látok a závislostí:

Univerzálna prevencia – zahŕňa všetky aktivity podporujúce zdravý životný štýl bez finálnej súvislosti s užívaním návykových látok.

- zefektívniť spoluprácu s rodičmi formou individuálnych konzultácií v rámci rodičovských združení,

- venovať zvýšenú pozornosť na hodinách, s cieľom zistiť prejavy súvisiace s užívaním drog,
- tvoriť pozitívnu klímu, medziľudské vzťahy v triedach.
- zvýšiť pozornosť pri sledovaní možných individuálnych prejavov žiakov súvisiacich s užívaním drog a iných závislostí

Zodpovední: pedagogickí zamestnanci

- v školskom poriadku vymedziť opatrenia proti šíreniu legálnych drog (tabak, alkohol,) a nelegálnych drog v školskom prostredí, (zrealizované)

Postup školy pri zistení, podozrení používania návykových látok:

1. Tabakové výrobky

- odobratie tabakových výrobkov,
- oznámenie rodičom – spísanie záznamu o prerokovaní užívania drog s rodičom

2. Alkohol – nález v škole, na vyučovaní, na rôznych akciách organizovaných školou

- odobratie a zaistenie výrobku,
- informovanie vedenia školy (RŠ, ZRŠ),
- spísanie záznamu o udalosti, s vyjadrením žiaka a oznámenie udalosti zákonnému zástupcovi, zápisnica o prerokovaní s podpisom zákonného zástupcu
- prerokovanie udalosti na pedagogickej rade,
- výchovné opatrenia v súlade so školským poriadkom, školským zákonom,
- informácia pedagogického zboru o udalosti.

3. Podozrenie na užívanie nelegálnych návykových látok a použitie alkoholu

3.1 V prípade odôvodneného podozrenia z užitia alkoholu, respektíve nelegálnej drogy u žiaka, riaditeľ školy alebo iný zodpovedný pedagogický zamestnanec kontaktuje príslušný útvar policajného zboru a v prípade ohrozenia života žiaka aj zdravotníkov, ktorí disponujú prostriedkami zodpovedajúcimi na zisťovanie alkoholu a použitie inej návykovej látky a majú na túto činnosť zo zákona aj oprávnenie. V prípade, ak sa použitie alkoholu, resp. nelegálnej látky potvrdí, riaditeľ školy postupuje podľa § 5 ods. 10 zákona č. 596/2003 Z. z.

3.2 Možnosť zistiť odôvodnené podozrenie z užitia alkoholu, nelegálnej drogy počas vyučovania je možné realizovať nasledovný postup:

- žiaka, ktorý je z uvedenej činnosti podozrivý, vyzve riaditeľ školy, zástupca riaditeľa školy, koordinátor prevencie alebo triedny učiteľ k návšteve lekára, zdravotníckeho

zariadenia na uskutočnenie vyšetrenia na alkohol alebo nelegálnu návykovú látku. Vyšetrenie sa môže uskutočniť len so súhlasom žiaka, ak má 18 rokov, alebo so súhlasom zákonného zástupcu žiaka. Výsledky vyšetrenia určia, či sa jedná o požitie nelegálnych návykových látok. Ak žiak alebo zákonný zástupca žiaka nesúhlasí s vyšetrením postupuje sa podľa bodu č. 3.1 tohto postupu. Podľa bodu 3.1 sa postupuje aj v prípade, že je viditeľné podozrenie na užitie alkoholu alebo návykovej látky. Ak sú výsledky vyšetrenia pozitívne riaditeľ školy vyvodí dôsledky v zmysle platnej legislatívy.

- komunikácia so zákonným zástupcom (písomný záznam o udalosti)
- výchovné opatrenie v súlade so školským poriadkom a prerokované na pedagogickej rade

4. Prevencia problematického používania digitálnych technológií, sociálnych sietí a videohier

- inštruovať a edukovať žiakov o škodlivosti neprimeraného času stráveného pri digitálnych technológiách,
- informovať o rizikách spôsobených neprimeraným množstvom času stráveného na sociálnych sieťach,
- oboznamovať žiakov s nebezpečenstvami, ktoré hrozia poškodením psychiky pri neúmernom hraní videohier,
- keďže sa nevieme vyhnúť využívaniu digitálnych technológií na vyučovaní, ukázať možnosti vzdelávania (aplikácií, internetových stránok, atď.), kde žiaci nájdu informácie a preskúšanie v súlade s potrebami ich vzdelávania.
- pri podozrení na zmeny v správaní súvislosti s vytváraním závislosti od digitálnych technológií kontaktovať a informovať rodičov žiaka a navrhnúť opatrenia

Zodpovední: pedagogickí zamestnanci

b) ŠIKANOVANIE, KYBERŠIKANOVANIE

Šikanovaním rozumieme akékoľvek správanie žiaka alebo žiakov, ktorých zámerom je ublíženie inému žiakovi alebo žiakom, prípadne ich ohrozenie alebo zastrašovanie. Ide o cieľené a opakované použitie násilia voči takému žiakovi alebo skupine žiakov, ktorí sa z najrôznejších dôvodov nevedia alebo nemôžu brániť. Šikanovanie sa prejavuje v rôznych podobách, ktoré môžu mať následky na psychickom a fyzickom zdraví. Podstatné znaky šikanovania sú:

- a) úmysel bezprostredne smerujúci k fyzickému alebo psychickému ublíženiu druhému,
- b) agresia jedného žiaka alebo skupiny žiakov,
- c) opakované útoky,
- d) nevyrovnaný pomer síl medzi agresorom a obeťou.

Prejavy šikanovania, kyberšikanovania

a) Priama podoba šikanovania:

- fyzické útoky,
- urážlivé prezývky,
- nadávky,
- posmech,
- tvrdé príkazy agresora vykonať určitú vec proti vôli obeť,
- odcudzením vecí a pod.
- ohováranie, dehonestovanie, vyhrážanie sa realizované prostredníctvom informačných a komunikačných technológií, najčastejšie prostredníctvom internetu, mobilného telefónu a sociálnych sietí,
- použitie videí, fotiek s cieľom poškodiť, obťažovať, ponižovať.

b) Nepriama podoba šikanovania:

- prehliadanie a ignorovanie obeť,
- zhoršenie vzťahov v triede,
- vtieravé správanie agresora,
- utiahnuté správanie obeť,
- stráž pri dverách,
- dieťa čaká, kým odídu ostatní zo školy,
- obeť stojí cez prestávku pri kabinete učiteľov,
- obeť sa bojí počas hodiny ísť na WC,
- zhoršenie správania obeť,
- zhoršenie prospechu obeť,
- zvýšená chorľavosť,
- rodičia vyslovia obavy zo šikanovania,
- obeť máva „náhodné“ zranenia,
- veci obeť sú zrazu v neporiadku.

Zodpovednosť školy:

1. Škola zodpovedá za žiakov v čase školského vyučovania, školských akcií v súlade so zákonom
č. 245/2008 Z. z. – školský zákon, dohovorom o právach dieťaťa a v súlade s pracovným poriadkom školy, vnútornou smernicou školy.
2. Za povinnosť uvedenú v bode 1 sú zodpovední:
 - pedagogickí zamestnanci, ktorí realizujú vyučovací proces,

- pedagogický dozor pri školských akciách (exkurzie, výlety, vernisáže, koncerty, súťaže)
3. Šikanovanie nesmie byť zamestnancami školy (pedagogickými či nepedagogickými) v žiadnej miere prehliadané. Pedagogický aj nepedagogický zamestnanec musí šikanovanie medzi žiakmi bez meškania riešiť. Je to nutné okamžite oznámiť triednemu učiteľovi agresora a obeť, vedeniu školy a šikanovanému žiakovi poskytnúť okamžitú pomoc.

Postup v prípade zistenia šikanovania

V prípade, že v priestoroch školy vyučovania, organizovania školskej akcie, mimoškolskej činnosti sa zistí prípad šikanovania, je každý pedagogický resp. nepedagogický zamestnanec povinný postupovať nasledovne:

1. Pedagogický alebo nepedagogický zamestnanec, ktorý zistí formu šikanovania, informuje triedneho učiteľa agresorom a obeť, vedenie školy (riaditeľa, zástupcu riaditeľa školy).
2. Triedny učiteľ zavolá na prešetrenie prípadu šikanovania:
 - žiaka, agresora šikanovania
 - žiaka, obeť šikanovania
 - zamestnanca školy, ktorý skutočnosť zistil a oznámi,
 - rodičov žiakov alebo zákonných zástupcov (pokiaľ žiak nemá 18 rokov)
 - riaditeľa, zástupcu riaditeľa školy

Po prešetrení zistenej skutočnosti sa uskutoční zápis, v ktorom je popísaná uvedená skutočnosť, vyjadrenie žiakov, zákonných zástupcov, navrhnuté opatrenia na riešenie situácie. Zápis podpíšu všetci zúčastnení. Originál sa založí do osobného spisu žiakov, zúčastnení dostanú kópiu zápisu. Po prešetrení a navrhnutí opatrení na riešenie prípadu riaditeľ školy rozhodne o ďalšom postupe v súlade s školským poriadkom, pracovným poriadkom školy, školským zákonom, resp. zákonom č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon.

Celý prípad sa bude uskutočňovať pri zachovaní mlčanlivosti v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a v súlade so zákonom č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch.

V prípade, že šikanovanie zistí žiak (žiačka) školy, je povinný okamžite o tejto skutočnosti informovať svojho triedneho učiteľa a v jeho neprítomnosti výchovného poradcu a vedenie školy.

Preventívne opatrenie

1. Základným preventívnym opatrením školy je osvojiť si základný princíp „Sme škola, kde sa šikanovanie netoleruje v žiadnych podobách!“
2. S podstatou, formami a nebezpečnými dôsledkami šikanovania ako antisociálneho správania jednotlivcov i skupín sa oboznámi všetci žiaci, zamestnanci školy a rodičovská verejnosť. Pre žiakov, zamestnancov školy i rodičov je potrebné vedieť, že tieto formy správania nie sú neškodným humorom a zábavou.
3. Počas všetkých vyučovacích hodín, počas aktivít organizovaných školou, učiť žiakov prijímať všeobecné hodnoty spoločnosti, identifikovať sa s nimi a konať v ich duchu v každodennom živote.
4. Riaditeľ školy umožní ďalšie vzdelávanie v tomto smere podľa akreditovaných programov, pedagogickým zamestnancom.
5. V rámci účinnej prevencie šikanovania stratégie je dôležité najmä:
 - a) vytvárať pozitívnu klímu v škole,
 - b) v úzkej spolupráci medzi žiakmi, zamestnancami školy, rodičmi oznamovať aj zárodky šikanovania (pri zachovaní dôvernosti takýchto oznámení)
 - vyučujúcemu
 - vedeniu školy
 - c) viesť písomné záznamy o riešení konkrétnych prípadov šikanovania
 - d) oboznámiť pedagogických zamestnancov so systémom školy pre oznamovanie a vyšetrovanie šikanovania,
 - e) informovať pedagogických zamestnancov, žiakov, aj rodičov o tom, čo robiť v prípade, keď sa dozvedia o šikanovaní,
 - f) spolupracovať s odborníkmi z CPPP a P resp. ďalšími odbornými pracoviskami poradenských a preventívnych služieb v regióne.

Extrémne prejavy agresie

Agresívne správanie voči učiteľom a žiakom

- urážky učiteľa, spolužiaka zo strany žiaka počas vyučovania,
- úmyselné poškodenie osobnej veci,
- vyhrážanie sa,
- fyzický útok zo strany žiaka.

Prevencia agresívneho správania :

- Zmeniť interakčné vzťahy v škole, autoritatívnu atmosféru nahradiť humanistickou–tvorivou výchovou,

- podporovať harmonický vývin osobnosti žiaka,
- preferovať zdravý životný štýl v školských aktivitách,
- vytvárať podmienky na formovanie zdravej osobnosti žiaka a jeho osobnosť voči patologickým, sociálnym vplyvom a tlakom,
- vychovávať žiakov k osobnej zodpovednosti za svoji rozhodnutia,
- vytvárať v škole priestor na pomoc pri riešení problémov žiakov (rodinné, sociálne, osobné, vzdelávacie)
- zlepšenie spätnej väzby: žiak–učiteľ–škola–rodina.

Okamžité opatrenie voči agresívnemu správaniu žiaka :

Opatrenia vo výchove v súlade s § 58 ods. 3, 4, zákona č. 245/2008 Z. z. Ak žiak svojim správaním a agresivitou ohrozuje bezpečnosť a zdravie ostatných žiakov alebo narúša výchovu a vzdelávanie do takej miery, že znemožňuje ostatným žiakom vzdelávanie, riaditeľ školy môže použiť ochranné opatrenie, ktorým zabezpečí okamžité vylúčenie žiaka z výchovy vzdelávania. Žiaka umiestni do samostatnej miestnosti za prítomnosti pedagogického zamestnanca. Riaditeľ, zástupca školy alebo triedny učiteľ bezodkladne privolá zákonného zástupcu, zdravotnú pomoc, policajný zbor. Ochranné opatrenie slúži na upokojenie žiaka. O dôvodoch a priebehu ochranného opatrenia vyhotoví poverená osoba z vedenia školy písomný záznam.

Navrhované opatrenia školy v rámci prevencie rizikového správania žiakov:

- a) zvyšovanie odbornej úrovne pedagógov v oblasti prevencie,
- b) pravidelné oboznamovanie žiakov s vnútorným poriadkom školy,
- c) dodržiavanie pravidiel – výklad, kontrola zo strany pedagógov, ale aj žiakov,
- d) pri porušovaní pravidiel – postihnutie vinníka,
- e) zvyšovanie spolupráce medzi triednym učiteľom a žiakmi, triednym učiteľom a rodičmi,

c) RIZIKOVÉ SPRÁVANIE V DOPRAVE

Rizikové správanie v doprave –vedie v rámci dopravného kontextu ku kolíziám a následne k úrazom alebo úmrtím.

Typy rizikového správania:

- podľa cieľovej skupiny (chodec, cyklista, cyklista v mestskom prostredí, cestujúci hromadnou dopravou, spolujazdec v motorovom vozidle, kolobežkár, atď.)
- podľa veku cieľovej skupiny (z pohľadu školy – 1. stupeň ZŠ, 2. stupeň ZŠ, SŠ)
- podľa typu rizikového správania (spôsobené vplyvom návykových látok, neznalostí dopravných predpisov, osobnostnými faktormi)

V rámci preventívnych aktivít v doprave predchádzame – nehodám, úrazom, stratám na životoch, psychickým traumám, materiálnym škodám, negatívnym ekonomickým dopadom, ničeniu životného prostredia – a to komunikáciou so žiakmi o rizikách v oblasti cestnej premávky.

d) RASIZMUS A XENOFÓBIA

Rasizmus je ideológia obhajujúca nadradenosť jednej rasy. Môže byť podporovaná rôznymi teóriami, náboženstvom či predsudkami.

Xenofóbiu možno definovať ako strach, obavy alebo nedôveru k tomu, čo je chápané ako cudzie či iné. V spoločenskom kontexte sa toto slovo používa na označenie strachu z cudzincov a iných kultúr, najčastejšie v spojitosti s témou rasizmu.

V rámci preventívnych aktivít utužujeme u žiakov vedomosti a zručnosti o rôznych kultúrnych tradíciách a odlišnostiach národnostných menšín, kultúrnych a náboženských menšín.

Postupy a opatrenia v prípade zistení rasistického správania v škole sú rovnaké, ako v prípade šikanovania a agresívneho správania.

e) NEGATÍVNE PÔSOBENIE SIEKT

Deštruktívne zhubné kulty a sekty sa odlišujú od normálnych spoločenstiev typickými znakmi, ktorých cieľom siekt je rozklad pôvodnej identity človeka a jej nahradenie tzv. kultovou identitou. Človek sa má stať absolútne poslušným a psychicky závislým členom sekty.

V rámci preventívnych aktivít komunikujeme so žiakmi ich skúsenosti a cielenými otázkami zisťujeme možnosť manipulovania sektami.

Pri podozrení na akúkoľvek činnosť alebo manipulatívneho správania siekt na pôde školy má vedenie právo uskutočniť opatrenia v súlade s platným Školským poriadkom.

f) SEXUÁLNE RIZIKOVÉ SPRÁVANIE

Pri problematike sexuálneho zneužitia a zneužívania je veľmi vysoká latentnosť. Okrem pediatra môže byť pri odhaľovaní nápomocný aj učiteľ, ktorý si môže všimnúť náhle zmeny v správaní žiaka (výrazné zhoršenie prospechu, z veselého a spoločenského žiaka je zrazu úzkostný alebo konfliktný, začne sa dopúšťať záškoláctva a pod.). Je vhodné, aby sa učiteľ so žiakom porozprával a snažil sa zistiť príčinu náhlejšej zmeny v správaní. V pozadí môže byť práve sexuálne zneužitie a to je veľmi citlivé.

Radíme sem:

Predčasný začiatok sexuálneho života, promiskuitné správanie, prostitúcia, náhodné sexuálne známosti, násilne sexuálne praktiky, nevhodné prejavy sexuality na verejnosti.

Rovnako sem patrí aj zverejňovanie svojich intímnych fotografií či videí na internete, ich posielanie mobilným telefónom, zvýšená konzumácia pornografie pred 15. rokom života, nevyžiadané zasielanie erotického obsahu iným osobám.

Škola by mala zohrávať zásadnú úlohu pri realizácii prevencie. Je potrebné poukázať na dva aspekty, aby sa žiaci základných a stredných škôl:

1. nedopúšťali rizikového alebo problémového správania (napr. sextingu),
2. nestali obeťou (napr. obchodovania s ľuďmi, nútenej prostitúcie a pod.).

Pri prevencii je nutné uvedomiť si možné nebezpečenstvo sociálnych sietí na internete za účelom sexuálneho obťažovania a zneužívania žiakov a realizovať v tomto smere preventívne aktivity.

Po prešetrení a navrhnutí opatrení na riešenie prípadu riaditeľ školy rozhodne o ďalšom postupe v súlade s školským poriadkom, pracovným poriadkom školy, školským zákonom, resp. zákonom č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon.

Celý prípad sa bude uskutočňovať pri zachovaní mlčanlivosti v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a v súlade so zákonom č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch.

g) ZÁŠKOLÁCTVO

Pri riešení prípadu záškoláctva je dôležité včasné podchytenie problému, ktorého základom je pravidelná evidencia školskej dochádzky triednym učiteľom.

V prípade nezvyčajných a častých absencií je potrebné v prvom rade kontaktovať zákonných zástupcov.

V rámci prevencie je dôležité všímať si varovné signály u rizikových žiakov (najmä introvertní, vyčleňovaní žiaci, nonkonformne sa správajúci žiaci, nedisciplinovaní žiaci, žiak v čase rozvodu zákonných zástupcov, zo sociálne znevýhodneného prostredia a pod.).

Nevyhnutnú úlohu v oblasti prevencie plní triedny učiteľ, ktorý by mal pracovať so žiakmi na dennej báze a v prípade konfliktu riešiť situáciu okamžite a nepodceňovať drobné priestupky v triede. Priebeh odbornej činnosti by mal byť prioritne zameraný na budovanie vhodných stratégií pri práci so žiakom, prinavrátenie jeho sebahodnoty a zdravej motivácie, eliminovanie nežiaducich vplyvov okolia (najčastejšie vplyv rovesníckych skupín), ako aj vhodné a správne budovanie hodnotového rebríčka.

V prípade dlhodobej neprítomnosti žiaka a jeho neospravedlnení postupuje škola v súlade s nariadeniami uvedenými v Školskom poriadku.

Všeobecné zásady riešenia problémového správania žiakov

- starostlivo prešetriť prípad,
 - škola musí vyhotoviť písomný záznam,
 - zabezpečiť ochranu prípadným obetiam (napr. pri šikanovaní),
 - škola by mala kontaktovať rodičov či zákonného zástupcu žiaka,
 - v závažnejších prípadoch vec nahlásiť policajnému zboru SR alebo sociálnoprávnej ochrane detí a mládeže a sociálnej kuratele,
 - všetci žiaci danej triedy by mali byť vhodne informovaní o prípade,
 - žiak, ktorý sa dopustil nevhodného konania musí byť potrestaný v zmysle školského poriadku,
1. Základným preventívnym opatrením školy je osvojenie si princípu „Zdravá škola bez cigariet, alkoholu, drog a násilia“.
 2. Základná umelecká škola je prostredím, kde prebieha samotná preventívna činnosť, keďže sa venuje plnohodnotnému tráveniu voľného času detí, mládeže a mladých dospelých a rovnako spolupracuje s organizáciami a inštitúciami, ktoré podporujú zdravý psychický aj fyzický vývoj detí, mládeže a mladých dospelých.
 3. Úlohou vedenia školy, všetkých pedagogických i nepedagogických zamestnancov školy je vytvoriť pozitívnu klímu v škole, aby sa predchádzalo šíreniu drog v školskom prostredí.
 4. Tento predpis je v súlade s pravidlami správania a konania žiakov vrátane sankcií za ich porušenie zapracovanými v školskom poriadku.
 5. S týmto predpisom boli oboznámení všetci pedagogickí zamestnanci školy na zasadnutí pedagogickej rady konanom dňa 25.8.2025, čo potvrdili svojim podpisom na prezenčnej listine.
 6. S týmto predpisom oboznámia rodičov, resp. zákonných zástupcov žiaka, na triednych rodičovských združeniach jednotlivých tried triedni učitelia.
 7. Tento predpis bude zverejnený v zborovni školy pre pedagogických a nepedagogických zamestnancov školy a triednych učiteľov, ako aj na internetovej stránke školy.
 8. Tento predpis nadobúda účinnosť dňom 01.09. 2025 a platí na dobu neurčitú.

V Banskej Bystrici dňa 25.8.2025

Mgr. art. Martin Kašša, DiS. art
riaditeľ školy ZUŠ Jána Cikkeru